

Paula

Päev, kui Paula avastab, et on õnnelik, on üks märtsikuu pühapäev.

Sajab vihma. Sadu algas juba öösel ega ole sestpeale lakanud. Kui Paula poole üheksa paiku ärkab, rabiseb vihm vastu magamistoataldakent. Ta keerab külili ja veab teki lõua alla. Öö jooksul ei ärganud ta mitte kordagi. Ka ei mäleta ta ühtki unenägu.

Suu kuivab ja kerge pigistus peas toob meelde eelmise õhtu. Wenzel tegi süüa ja korkis roa kõrvale lahti Prantsuse punaveini. Pärast istusid nad kõrvuti sohval ja kuulasid muusikat – Mahleri „Laulu maast”, Beethoveni viimast klaverisonaati, Schuberti, Brahmsi ja Mendelssohni laule. Nad otsisid Youtube’ist erinevaid interpreete, võrdlesid neid ja rõõmustasid nagu lapsed, kui nende arvamus ühte langes.

Paula oleks võinud mehe juurde jääda ja öö temaga veeta, kuid väitis, et oli oma rohu koju unustanud. Hüdrokortisoon oli tal kenasti käekotis. Mida ei olnud, oli hambahari ja näovesi. Wenzel oleks pidanud neid asju ebaoluliseks ning veennud teda jääma.

Kella kahe paiku öösel oli naine taksosse istunud. Wenzel oli seisnud maja ees, kuni auto ümber nurga pööras.

Paula haarab voodi kõrvalt veepudeli ja joob, lülitab siis sisse telefoni ja loeb mehe sõnumit. *Hommikust, kallim. Mu päeva esimene mõte on nagu ikka sinust.* Igal hommikul ja igal õhtul tervitus. Juba kümme kuud, ainsagi erandita.

Ka Lenile meeldib Wenzel, ja Wenzelile meeldib Leni.

Esimesel kohtumisel avaldas mees talle muljet, visandades paari sekundiga tüdruku näo. Sarnasus oli hämmastav, ja Leni tahtis veel ja veel, et koolis piltidega kekutada.

Paula vaatab kella. Veel üheksa tundi Leni kojutulekuni. Tütar viskab siis koti nurka, pomiseb *Tšau!* ja kaob oma tuppa või annab hoopis hinge tõmbamata oma nädalalõpust ülevaate, millega kaasneb poolvendade ja -õdede fotode näitamine ning kiidulaul Filippa kokakunstile.

Wenzeli hommikutervitusele vastates tunneb Paula mehe järele igatsust.

Hommikuti on naise iha kõige suurem. Köögis kohvi käima pannes kirjutab ta mehele ühemõttelise sõnumi.

Sestpeale kui tal on Wenzel, tunneb Paula Lenist nädalalõppudel vähem puudust. Ja mis sinna ikka teha? Leni ei ole enam väike laps. Hommikuti harjutab ta peegli ees eri viisidel naeratamist, ta löikab pükstesse auke, kannab särke, mis otsekui kogemata õlalt maha libisevad, kasutab huuleläiget ja läkitab 7.b klassi jututuppa mõistatuslikke sõnumeid, mis koosnevad suuremalt jaolt emotikonidest ning lühenditest. Ta räägib mõnikord lakkamatult, et langeda kohe seejärel agressiivsesse vaikimisse. Öiste luupainajatega tuleb ta üksi toime, ja alasti ei ole Paula tütart näinud enam pikka aega. Isegi mitte siis, kui Leni ühel hommikul küsis, kas kolmeteistkümneaastaselt võivad juba olla ripprinnad. Ta olevat vaadanud oma rindu ja avastanud, et need on *sellise* veidra kujuga. Ja siis joonistas tüdruk parema käega õhku naeruväärselt liialdatud vormi, vasakut käsivart aga hoidis vastu ülakeha surutult. Ja veel enne, kui Paula jõudis midagi vastata, süüdistas Leni teda selles, et ema on talle pärandanud ainult kõige halvemad asjad: tedretähnid ja heleda naha, punased

juuksed, kondised põlved, lühinägelikkuse ning suutmatuse füüsilikast ja keemiast sotti saada.

Pärilikkus on juhus ja mitte otsus, oli Paula märkinud ning tahtnud silitada tütre pead. Leni põikas aga tema käe eest kõrvale, sööstis toast välja ja lõi ukse kinni. Varsti pärast seda tuli ta tagasi ja viskus Paula embusse, otsekui selleks, et ammutada jõudu distantssi hoidmise järgmiseks astmeks.

Sajab ikka veel. Paula pressib apelsinidest mahla ja vahustab kohvi peale panemiseks piima. Laual on tulbikimp.

Veel aasta tagasi oleks ees ootava päeva pikkus vallandanud temas paanika. Ta oleks hakanud koristama või pesema, läinud jooksma või kinno, helistanud Judithile, et sõita koos sõbrannaga tema hobust vaatama. Oli olnud ükskõik, *mida* ta tegi, peaasi, et ta midagi tegi. Sest muidu oleksid kohe olnud platsis demonid ja hakanud teda taga ajama.

Pärast Ludgerist lahkuminekut oli ta endalt tihti küsinud, millal oli lõpp alguse saanud. Millal olid asjad kontrolli alt väljunud?

Johanna surm oli olnud otsustav murrang. Ent aja jooksul nihutas ta äpardumise kuupäeva teistele, varasematele sündmustele, üha kaugemale tagasi, kuni *enam kaugemale* polnud võimalik minna.

Kõik oli alanud ühel peol.

Paula ja Judith olid juhuslikult mööda läinud, kui lõunapoolses äärelinnas toimus ühe mahetoodete kaupluse avamine. Nad olid olnud järve ääres, alasti päikest võtnud, teineteist päevituskreemiga sisse hõõrunud, jäätist süüsnud ja pilke enda peale tõmmanud. Rahul iseenda ja avaldatud mõjuga, olid nad hiljem

vändanud ratastega loomapargist mööda läbi lammimetsa tagasi linna, kus valitses ikka veel kleepjas palavus.

Juba eemalt olid nad näinud õhupalle, lilli täis istutatud taimekaste ja rahvahulka poe ees. Jahedat jooki himustades pidasid nad kinni.

Ludger seisis ukse lähedal, kui nad poodi astusid. Paula nägi teda kohe. Hiljem ütles mees, et temagi oli Paulat silmanurgast märganud ja pilguga saatnud. Paulal oli seljas samblaroheline õlapaelteta kleit ja peas suvekübar, mille alt paistsid punased lokid.

Väljas kõrvetas päike, tänavatel püsis heitgaaside ja pärnaõite lõhn, ning iga tuulehoog kandis seda lämmatavmagusat lõhnasegu poodi sisse. Ludgeril oli seljas linane särk. Tema juuksed olid blondid, silmad sinised. Ta ei olnud mingi südametemurdja.

Varsti pärast seda lahkusid Paula ja Ludger peolt. Nad kõndisid rattaid käekõrval lükates ja ajasid juttu.

Ludger kiikas ikka ja jälle Paula poole, kuid ei vastanud naise ainitisele pilgule. Kui tal oli midagi pikemat öelda, jäi ta seisma.

Nagu Paula, püüdis temagi püsida varjulistel teedel.

Jõekaldal riivas ta otsekui kogemata Paula käsivart.

Ühel pargipingil suudles ta naist loojangukumas.

*

Esimestel nädalatel kohtusid nad iga päev.

Kohtingud algasid Clara-pargis tamme all. Paula, kes jõudis alati kohale liiga vara, nägi meest võidusõidujalgrattaga teerajale pööramas ja viipas talle juba kaugelt. Iga kohtumine algas kerge kohmetustundega, mis pärast esimest suudlust siiski kadus.

Puu juurest alustades tegid nad jalutuskäike läbi parkide ja lähemate linnaosade. Paulale meeldis viis, kuidas Ludger pea viltu keeras ja heameelest säras, kui tema poole vaatas. Talle meeldisid mehe madal hääl ja rahulik jutustamisviis. Mehe liikumistung

mõjus nakatavalt, tema teadmised ökoloogilisest ehitamisest, naturaalmajanduslikust elust ning faunast ja floorast olid muljet avaldavad.

Ludger tuli tihti teda raamatupoodi vaatama.

Mõnikord nägi Paula esmalt mehe pead välja ilmumas, kui too sõitis eskalaatoriga üles ilukirjanduse osakonda. Teinekord üllatas mees teda, kui naine oli ametis kauba sorteerimisega või koostas tellimusi. Siis puudutas mees õrnalt tema kätt või käsivart, ja Paula pöördus mehe poole ning tundis salakesi rõõmu seeüle, et naiskolleegidel ei jäänud märkamata, kui hea välimusega Ludger oli.

Ühised ööd veetsid nad mehe juures. Ainult korra ööbis Ludger naise korteris, mida too jagas toona Judithiga. Nad olid istunud kolmekesi, sünnud pitsat ja joonud punast veini. Ludger oskas viimast kui jututeemat seostada oma tegevusvaldkonnaga: ökoloogilise jalajäljega, mille inimene maha jätab, ja sellega, kuidas hoida seda jälge võimalikult väiksena. Ikka ja jälle katkestas ta Judithit, et käsitleda mõnd teemat põhjalikumalt või korrigeerida ebatäpset väljendust.

Paula oli näinud sõbratari jalakiigutamist ja pinges joont suu ümber ning taibanud, milles on asi.

Järgmisel päeval tuli Judith tema tuppa. Virn meditsiinilist erialakirjandust kaenas, seletas ta Paulale, et vajab lõpuüksamite eel korteris rahu ja et oleks parem, kui Ludger lähemal ajal enam külla ei tuleks.

*

Öösiti lamasid nad teineteise kaisus.

Nende käed või jalad puutusid alati kokku. Paula silitas mehe selga, loendades sealjuures üle tee asuva kiriku kellalööke, ja kui hommik oli veel kaugel, pistis käe mehe jalge vahele.

Ta ei hoolinud, mil viisil nad armastust jagasid, ja et Ludger ütles kõige kohta, mida nad tegid, *see*. Kas *see* meeldib sulle? Tahad sa *seda*? Ta ei imestanud sugugi, et mees tagasi kohkus, kui Paula uuris esimest korda keelt kasutades mehe keha „ebasündsaid” piirkondi. Lõpuks lubas ta seda teha. Lebas täiesti liikumatult, käsivarred ristakuti näo ees.

Pärast seda olid kõik tōkkes kadunud.

Ludger jutustas oma vanemate surmast. Kui ta rääkis, kuidas veoauto oli nende autole ummiku lõpus otsa sõitnud, oli mehe hääle korraga kuidagi elutu. Vanemad olid olnud teel tema juurde. Paar päeva enne seda oli ta saanud kätte arhitektidiplomi.

Paula suudles mehe õlgu ja kaela, ning mees pani pea naise rinnale.

*

Paar kuud pärast nende tutvumist palus Ludger Paulal oma büroost läbi astuda. Tema hääles oli kuulda elevuse noote, kuid ta ei tahtnud reeta selle põhjust. Kui Paula Brinkmanni & Krohni jõudis, pöörasid vennad Brinkmannid end üheaegselt toolidega ringi ja muigasid. Ludger langetas pea, võttis Paula käe ja tõmbas naise enda järel koosolekuruumi.

Laual lebas korteri plaan. See oli nelja meetri kõrguste lagede ja kolmesaja ruutmeetrise põrandapinnaga loft. Hinge tõmbamata seletas Ludger Paulale, millistes kohtades pidid ruumi struktureerima podestid, kust viis trepp üles avatud galeriisse ja kuidas on võimalik elada ka ilma üksikute tubadeta, isegi ilma eraldavate seinteta. Omaenda vaimustusest kaasa haaratuna kuulutas mees lõpuks nagu muuseas: *siin hakkamegi elama*.

Paula ei öelnud sõnakestki. Tal kulus mõistmiseks veidi aega.

Talle meenus, kui tihti oli mees maininud, et üle tee asuv kirik mõjub talle masendavalt. Ludger ei tahtnud, et talle iga päev

meenutataks, milliseid imposantseid ehitisi *ristirahvas*, nagu ta neid nimetas, oli oma jumala auks püstitanud.

Mis sa sellest arvad? küsis ta. Kas sul on hea meel?

Järgmisel päeval sõitsid nad korterit vaatama. Nad kohtusid pargis tamme all. Mütside, sallide ja kinnastega varustatult väntasid nad kvartalisse, kuhu Paula harva eksis, kuid millele Ludger ennustas kiiret arengut. Loft asus munakivisillutisega puiesteel, vaatega kanalile, ja oli suur nagu jaamahoone saal. Läheduses ei olnud ühtki kirikut ja tegelikult üldse suurt mitte midagi. Paula ees seisis paljad seinad, sees oli külm, ja Paula esimene aje oli sealt nii kiiresti kui võimalik jalga lasta.

Ludger laotas plaani põrandale. Ta mõõtis halli sammudega, katsus müüritist ja aknaid ning hakkas kirjeldama. Juba nägi Paula puidust podestil seismas köögiplokki, juba tundis ta jalge all koridori põrandalaudu, läks trepist üles magamisalale ja vaatas galerii käsipuule nõjatudes alla kogu ruumi peale.

*

Judithiga hüvasti jätmine oli Paulale raske.

Nad olid tervelt viis aastat koos elanud. Mitte keegi teine ei olnud talle nii lähedane. Tittedena olid emad neid peaaegu ühesugustes lapsevankrites kõrvuti jalutama viinud, nad olid käinud ühes lastesõimes, lasteaias, koolis. Neid oli koos leeritatud, nende menstruatsioon oli alanud ühel ja samal kuul ning aastal, ning nad mõlemad olid kaheksateistkümneaastaselt Naumburgist lahkunud. Judith oli läinud Leipzigi ülikooli arstiks õppima, Paula Regensburgi raamatukaupmehe ametit omandama.

Kolimise ajal seisis Judith neil midagi tegemata jalus. Ta kuulas vaikides, kuidas kõik korterit kiitsid, ja jättis Paulaga jumalaga veel enne, kui viimane kast oli kolimisautosse tõstetud.